

კანონის და განცხადებულების პრეზრი

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და კლებთა მთავრობისა.

1928 წლის
ივნისის 16.

№ 13
განცხადება ბირეველი

ა/კ. ც. ა. კომიტ. საგანძნ-
მდებლო კომისასთან არ-
სებული კანონთა გამოქვე-
ყნების განცხადების მიერ
გამოცემული.

ვ ი ნ ა რ ს ი:

- მუხ. 138. 1927-28 წელს სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და იარაღის გაყიდვის დროს კრედი-
ტიტის გაცემის შეალის შესახებ.
- „ 139. ა/კსტსრ ადგილების სატარიფო ზოლებისათვის მიკუთხების შესახებ.
- „ 140. არამეტრულ დანაშილების (შეალიან და ციფერბლატიან) საზომ-საწონთა და ზომა-
წონის ხელსაწყოთა ა/კსტსრ-ში წარმოებისა, შემოზიდვისა და დადაღვის აკრძალვის
შესახებ.
- „ 141. კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხის გადა-
დებინებისა და დახარჯვის წესის შესახებ.
- „ 142. წარმოების რაციონალიზაციასთან დაკავშირებით დათხოვნის დროს გაძლიერებული
გამოსასვლელი დაბმარების გაცემის შასახებ.
- „ 143. ჩმარებიდან გამოსული სასტამო შრიფტის (გარტი) ფასის შესახებ.

დადგენილება № 9 ა/კსტსრ ვაჭრობის სახალხო
ორგანიზაციისათვის.

(სამრეწველო და სასურსათო საქონლის სამმართველო)
1928 წ. მაისის 15.

138. 1927-28 წელს სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და იარა-
ღის გაყიდვის დროს კრედიტის გაცემის შეალის შესახებ.

ა/კ. ცენ. აღმ. კ-ტის მიერ „ა/კსტსრ შინა-გაჭრობის სახალხო კომისარია-
ტის დროებითი დებულების შესახებ“ 1924 წ. ივნისის 26-ს თარიღით გამოცე-
მული დადგენილების მე-3 მუხ. „გ“ პუნქტისა და სსრკ ვაჭრობის სახალხო კო-

მისარიატის 1927 წ. დეკემბრის 27 თარილის დადგენილების თანახმად, ა/კ. ვაქერობის სახალხო კომისარიატი, თავის 1927 წ. ოქტომბრის 19-ს თარილისა და 6/121 №-ის დადგენილების გასაუქმებლად, ადგენს:

§ 1. დაწესებულ იქნეს შემდეგი შეკალა კრედიტის მიცემისა უღარიბესი ინდივიდუალური და კოლექტიური მეურნეობებისათვის, იმ სამანქანო ამხანა-გობებისათვის, რომელიც უპირატესად ღარიბთაგან შესდგებიან, გლეხთა ურთი-ერთი დახმარების საზოგადოებათა კომიტეტებისათვის, სახელმწიფო და კოოპე-რატიული გამქირავებელი და მარცვლის საშენიდი პუნქტებისათვის როგორც საკავშირო წარმოებისა, ისე ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესუბლიკების ტერიტორიაზე შემოზიდული სამიმორტო სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და იარაღის მიყიდვის დროს:

მანქანებისა და იარაღის სახელ-წოდება	მანქანის ლირებულება	რამდენ მოსავალზე განაწილება ვადა					
		გადა- მოსავალი	გადა- მოსავალი	გადა- მოსავალი	გადა- მოსავალი	გადა- მოსავალი	გადა- მოსავალი
1) ყველა სასოფლო-სამეურნეო მანქანი და ია- რაღი, წვრილი სასოფლო-სამეურნეო ინვენ- ტარი და სათადარიგო ნაწილები, ლირებუ- ლებით 12 მანათამდე, აგრეთვე მანილის ძრის სკვრელი კანაფი გაიყიდება	12-დან 100 მან.-დე	ანგ-	შის	ნაღ	დი	გ	ასწ.
2) გუთანი	20	30	30	20			
3) თეფშებანი ფარუჩი	"	20	30	30	20		
4) კულტურულობი	"	20	30	20	20		
5) ბუკერი	"	20	30	30	20		
6) სატესტ მანქანა სამწრიფო, სახნისიანი სა- ოცისი)	12-დან 150 მან.-დე	20	25	30	25		
7) იგივე	150 მან.-დან და მეტი	10	20	30	25	15	
8) საკების დამშაბეტელი მანქანა	12 მან.-დან და მეტი	30	35	35			
9) მარცვლის გადამრკვევი მამქანა	200 მანეთამდე	20	30	30	20		
10) ტრიეტი	200 მან. მეტი	10	20	25	25	20	
11) კორნაზულის ამკრეფი მანქანა	200 მანეთამდე	20	25	30	25		
12) ძნისმკრელი და კირნაზულის ამკრეფი მან- ქანა	200 მან. მეტი	10	20	25	25	20	
13) სალეჭი ხლოთ და ცენტით და მარტო ცენტით	250 მანეთამდე	25	30	30	15		
14) სალეჭი ნახევრად როზული და სალეჭი გარ- ნიტურ	750 მანეთამდე	20	25	30	25		
15) სალეჭი ნახევრად როზული და როზული . .	750 მ.ნ.-დან და მეტი	15	20	25	25	15	
16) რძის ინვენტარი	12 მანეთიდან	30	35	35			
17) სათადარიგო ნაწილები	12 მან. მეტი	50	50	—	—		
18) სერვისის სასრული და სხვა სამჩ. მანქანები .	25	25	30	20			
19) მეცნახეობისა და მელინენბობის მანქანები და იარაღი	12-დან 100 მან.-დე	25	75	—	—		
20) იგივე	100-დან 500 მან.-დე	25	40	35	—		
21) იგივე	500 მან.-დან და მეტი	25	30	25	20		
22) სას.-სამ. ტროდუტეტების დამმუშავებელი მან- ქანები და იარაღი	12-დან 100 მან.-დე	50	50	—	—		
23) იგივე	100-500 მან.-დე	30	40	30	—		
24) იგივე	500 მან. და მეტი	25	30	25	20		
25) შაბიამანი, გოგირდი, სასურებელი და შე- საფრევევი	25	75	—	—			

შენიშვნა. გადახდის ვადად „1-ლი მოსავლის შემდეგ“ იმ სასოფლო-საშეურნეო მანქანებისა და იარაღისათვის, რაც ივლისის 1-ლის შემდეგ იქნება გაყიდული, ჩაითვალოს შემდეგი საოპერაციო წლის მოსავალი.

§ 2. საშუალო ინდივიდუალურ და კოლექტიურ მეურნეობათათვის და იმ სამანქანო ამხანაგობათათვის, რომებიც უპირატესად შუათანათავან შესდგებიან, დაწესებულ იქნეს შემდეგი შეალა კრედიტის მიცემისა 1927-28 წელს მათთვის სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და იარაღის მიყიდვის დროს:

მანქანებისა და იარაღის სახელ-წოდება	მანქანის ლირებულება	რამდენ მოსავალზე განაწილდება ვადა			
		ბეჭდის 1-ლი	ბეჭდის 2-ლი	ბეჭდის 3-ლი	ბეჭდის 4-ლი
1) ყველა სას.-სამ. მანქანა და იარაღი, წერილი სას.-სამ. ინვენტარი და სათაღარიგო ნაწილები, ღირებულებით 12 მან.-დე აგრეთვე მანლილის კრაფტი	12-დან 100 მან.-დე	ანგ-შის	ნაღ	დი გ ასწ.	
2) გუთანი	35	40	25	—	—
3) ფარცხი	35	40	25	—	—
4) კულტივატორი, სამარგლე, მიწის შემომწყო.	”	35	40	25	—
5) ბურკერი	”	35	40	25	—
6) სატესი მანქანა (მწყრივად სატესი და სახინისანი)	12-დან 150 მან.-დე	25	25	25	—
7) იგივე	150 მ. ნ-დან და მეტი	20	25	30	25
8) საკვების დამზადებელი მანქანა	12 მან-დან და მეტი	50	25	25	—
9) მარცვლის გადამზადევი	200 მანეთამდე	35	25	25	15
10) მარცვლის გადამრკვევი ტრიერი	200 მან. მეტი	25	25	20	10
11) ჰინდნაბულის ამკრეფი მანქანა	200 მან.-დე	35	25	25	15
12) ძნის საკვებლი და ჰინდნაბულის ამკრეფი მანქ.	200 მან. მეტი	25	20	25	10
13) სალეში ნახევრად რთული, სალეში გარნიტური	750 მანეთამდე	35	25	20	—
14) სალეში ხელით და ცხენით და მარტო ცხენ.	250 მ-ნეთამდე	40	30	30	—
15) სალეში ნახევრად რთული და რთული	750 მან-დან და მეტი	30	20	25	25
16) რძის ინვენტარი	12 მან-დან და მეტი	50	50	—	—
17) სათაღარიგო ნაწილება	12 მან. მეტი	50	50	—	—
18) სელის სასრესი, ძრავი, ლოკომობილი და სხვ.	50	50	—	—	—
19) მევენაებობისა და მევენინების მანქანა და იარაღი	100 მანეთამდე	ანგ-შის	ნაღ	დი გ ასწ.	
20) იგივე	100-500 მან.-დე	40	60	—	—
21) იგივე	500 მან-დან და მეტი	30	40	30	—
22) სას.-სამ. პროდუქტების დამზადებელი მანქანა და იარაღი	100 მანეთამდე	ანგ-შის	ნაღ	დი გ ასწ.	
23) იგივე	100-დან 500 მან-მდე	50	50	—	—
24) იგივე	500 მან-დან და მეტი	30	40	30	—
25) შაბიამანი, გოგირდი, შესაფრევევი, სასტრებელი	50	50	—	—	—

შენიშვნა. გადასახადის ვადად „პირველი მოსავლის შემდეგ“ იმ სას.-სამ. მანქანებისა და იარაღისათვის, რაც ივლისის 1-ლის შემდეგ იქნება გაყიდული, ჩაითვალება შემდეგი საოპერაციო წლის მოსავალი.

§ 3. უკეთუ სამ.-სამუზრნეო მანქანები, მიუხედავად კრედიტის შეღავათის პირობებით გაცემისა, სრულად არ გასაღდება სოფლის ღარიბ და საშუალო ფენებში, შეიძლება იგი მიყვიდოს გლეხთა ზედა ფენებს ანგარიშის ნალიდი გასწორებით.

§ 4. ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ-ში შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა ადევნოს ამა დადგენილების სისწორით შესრულებას.

§ 5. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, როგორც შინაგამირობის წესების დარღვევისათვის.

§ 5. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარი ბეჭადიანი.

საქმეთა მართველო შაროვი.

დამტკიცებულია ა/კსფსრ სახ. კომისართა საბჭოს მიერ 1928 წ. მაისის 17-ს (ოქმი № 8)

„გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 130 №-ში 1928 წ. ივნისის 7-ს.

დადგენილება № 89 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარისათვის

1928 წ. ივნისის 1.

139. ა/კსფსრ ადგილების სატარიფო ზოლებისათვის მიკუთვნების შესახებ.

ა/კ. ცენ. აღმ. კ-ტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „ა/კსფსრ-ში სატარიფო ზოლების დადგენის წესის შესახებ“ 1928 წლის აპრილის 14-ს თარიღით გამოცემული (გამოქვეყნებულია გაზ. „ზარია ვოსტოკა“-ს 97 №-ში 1928 წ. აპრილის 17-ს) დადგენილების 1 მუხლის თანახმად — ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი, ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატიან და ა/კ. პროფესიონალურ კავშირთა საბჭოსთან შეთანხმებით, ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს ა/კსფსრ-ში შემდეგი განაწილება ადგილებისა სატარიფო ზოლებზე:

ა) ქალაქები ბაქო, ტუილისი და ერივანი — 1-ლი ზოლი;

ბ) ყველა დანარჩენი ქალაქი, სამაზრო ცენტრი და სამაზრო ადგილი — მე-2 ზოლი.

2. ამა დადგენილების 1-ლი მუხლისა და სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ „სატარიფო ზოლებისა და სამუშაო ხელფასის მინიმუმის შესახებ“ დეკემბრის 5-ს თარიღითა და 385 №-ით გამოცემული დადგენილების მე 3 მუხლის თსნახმად — ა/კსფსრ-ში სამუშაო ხელფასის მინიმუმი განისაზღვრება:

ა) 1-ლი ზოლისათვის — 10 მანეთი;

ბ) მე-2 ზოლისათვის — 9 მანეთით.

3. მე-2 მუხლით დაწესებული მინიმუმი ის მინიმალური თვიური სამუშაო ხელფასია ნორმალური სამუშაო დროისათვის, რაზედაც ნაკლების მიცემის უფლება ორც ერთ დაწესებულებასა და საწარმოს (სახელმწიფო, კომპერატიულ, საზოგადოებრივ ან კერძოს) არა აქვს.

4. მე-2 მუხლით დაწესებულ მინიმუმზე ნაკლები სამუშაო ხელფასის მიცემა დევნილ იქნება ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობით.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სატარ.-საკონფლ. განყ. გამგე სიზოტუნკო.

შეთანხმებულია: ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომ-ტან (ა/ჭ. მაისის 7-ს თარიღისა და 21417 №-ის მიმართვა).

ა/კ. პროფესიონალთა საბჭოსთან (1928 წ. მაისის 31-ს თარიღისა და 057335 №-ის მიმართვა).

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 131 №-ში 1928 წ. ივნისის 8-ს.

სავალდებულო დადგენილება № 29 ა/კსფსრ უმაღლეს ეკონომიკურ საბჭოსთან არსებული ამიტრადეკასის საუჯრებათა შორის მეტრული კომისისა.

1928 წ. მარტის 10.

140. არამეტრულ დანაწილებიან (შკალიან და ციფრულალტიან) საზომ-საწონთა და ზომა-წონის ხელსაწყოთა ა/კსფსრ-ში წარმოებისა, შემოზიდვისა და დადალვის აკრძალვის შესახებ.

ა/კ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წ. ოქტომბრის 29-ს თარიღისა და 53 №-ის დადგენილების მე-11 ქ ს მე-6 პუნქტისა და შრომისა და თავდაცვის საბჭოსთან არსებული შეტრული სისტემის საზომ-საწონთა შემომღები ცენტრალური კომისიის 1928 წლის იანვრის 21-ს თარიღისა და 76 №-ის დადგენილების თანახმად — ამიტრადეკასის საუწყებათა შორისო მეტრული კომისია იდგენს:

1. აღკრძალულ იქნეს 1928 წლის ივნისის 1-დან დაწინადება და შემოზიდვა ა/კსფსრ-ში ყოველგვარი საზომისა და ზომის ხელსაწყოსი, რასაც, შეტრულ დანაწილებასთან ერთად, აქვს აგრეთვე ზომის სხვა სისტემის დანაწილებაც (მაგალითად ხველული, რომელიც იყოფა სანტიმეტრებზე და თანაც ვერშოკებზე), დიუიმებზე ან საერთო ასეულ ნაწილებზე).

2. ის საზომი, რომელსაც, შეტრულ დანაწილებასთან ერთად, აქვს არამეტრული დანაწილებაც, შეიძლება გაიყიდოს იმ დრომდე, ვიდრე მოთლად გათავდება სავაჭრო და სამრეწველო საწარმოთა საწყობებში ამ უმაღ ქონებული მარაგი.

ამ მიზნით, საწყობებში მარაგად ქონებული, აგრეთვე 1928 წლის ივნისის 1-დე ახლად დამზადებული ზემოაღნიშვნული სახის საზომები, რაც შეესაბამება სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ 1926 წ. იანვრის 20-ს დამტკიცებულ (ოქმი № 4, № 4/430) წესებს ზომა-წონის მთავარ პალატისას, დაღდასმულ უნდა იქნეს 1928 წ. ოქტომბრის 1-დე და ამ ვადის შემდეგ ამ საზომების პირველადი დადაღვა აკრძალულია.

შენიშვნა. დადგენილება ესე გავრცელდება ყველა იმ სახელმწიფო, კომპერატიულ და კერძო საწარმოზე, რომელიც აქეთებს საზომებს და რომელსაც შემოაქვს ეს საზომები.

3. დაევალოს: ა) ა/ქსფსრ-ში შემაგალი რესპუბლიკების სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოებს და შინამრეწველობისა და სასარეწაო კომპერაციის ცენტრალურ ორგანოებს გასცენ თავიანთი ხაზით სპეციალური განკარგულება არამეტრულ დანაწილებიან საზომების დამზადების მოსპობის შესახებ.

ბ) ა/ქსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატმა გასცეს სპეციალური განკარგულება არამეტრულ დანაწილებიან საზომებზე და ხელსაწყოებზე ლიცენზიის გაცემის მოსპობისა და ამ საზომებისა და ხელსაწყოების შემოზიდვის შესახებ;

გ) ამიერკავკასიის ზომა-წონის პალატამ გასცეს განკარგულება ა/ქსფრ-ში შემაგალი რესპუბლიკების შემმოწმებელი პალატებისათვის — 1928 წ. ოქტომბრის 1-დან არამეტრული დანაწილებიანი საზომების შესამოწმებლად და დალის დასამელად მიღების აკრძალვის შესახებ.

4. ამა დადგენილების დარღვევა გამოიწვევს პასუხისმგებლობას ა/ქსფსრ-ში შემაგალი სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის შესაფერი მუხლის თანახმად.

ა/ქ. საუწყებათაშორისო მეტრული კომისიის თავმჯდომარე ნაჯაფოვი.

მღივანი ხარატიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 132 №-ში 1928 წლის ივნისის 9-ს.

დადგენილება № 82 ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1928 წლის მაისის 15.

141. კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადებისათვის ანარიცხის გადახდევინებისა და ხარჯვის წესის შესახებ.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/ქსფსრ ტრიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. აპრილის 17-ს თარიღისა და 232 №-რის დად-

გენილება კვალიფიციური მშენებელი მუშების სასწრაფო მომზადაბისათვის ანარიცხის გადახდევინებისა და ხარჯვის წესის შესახებ.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/ქსფსრ სოციალური დაზღვევის მთავარ

სამმართველოს უფროსი ბანოვიჩი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 134 №-ში 1928 წ. ივნისის 12-ს.

დადგენილება № 90 ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარისათვის.

1928 წლის ივნისის 11.

142. წარმოების ოაციონალიზაციასთან დაკავშირებით დათხოვნის დროს გაძლიერებული გამოსასვლელი დახმარების გაცემის შესახებ.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. მაისის 10-ს თარიღისა და 297 №-რის დადგანილება „წარმოების ოაციონალიზაციასთან დაკავშირებით დათხოვნის დროს გაძლიერებული გამოსასვლელი დახმარების გაცემის შესახებ“.

2. ამა დადგენილების სამოქმედოდ შემოღებისათანავე გაუქმებულია ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის 1927 წ. ივლისის 9-ს თარიღისა და 48 №-ის დადგენილება „წარმოების ოაციონალიზაციასთან დაკავშირებით მუშების დათხოვნის დროს გაძლიერებული გამოსასვლელი დახმარების რაოდენობისა და გაცემის წესის შესახებ“ („შრომის კანონმდებლობის ვესტნიკ“-ის მე-13 №-რი, 83. 17).

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/ქსფსრ შრ. სახ. კ-ტის სატარ.-საკონფლ. განც. გამგე სიზოტენკო.

შეთანხმებულია ა/კ. პროფესაულის საბჭოსთან: ა/კ. პროფესაულის.

საბჭოს თავმჯდომარე იაკუბოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 134 №-ში 1928 წ. ივნისის 12-ს.

დადგენილება № 11 ა/სფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარისათვის.

(შეტყობითი სიცუქის შთანარი კომისიერი)

1928 წლის ივნისის 14.

143. ხმარებიდან გამოსული სასტამბო შრიფტის (გარტის) ფასის შესახებ.

შრომისა და თავდაცეს საბჭოს მიერ „ხმარებიდან გამოსული სასტამბო შრიფტის (გარტის) ფასის დაწესების შესახებ“ 1927 წ. დეკემბრის 4-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების შესასრულებლად — ა/კ. ვაჭრობის სახალხო კომისარისატი ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს ა/კსფსრ პოლიგრაფიული მრეწველობის ყველა საწარმოსათვის ხმარებიდან გამოსულ სასტამბო შრიფტზე (გარტზე), რაც მარტო-ოდენ ა/კსფსრ სახელმწიფო ოსმარმოსსმერ სახელოსნოებს უნდა გადაეცეს, ფასი 40 კაბ. რაოდენობით ერთი კილო წმინდა წონისათვის ფრანკო-სტამბა — გაყიდვის ადგილი.

2. ვაჭრობის სახალხო კომისარისატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ-ში შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა აღვენოს ამა დადგენილების სისწორით შესრულებას.

3. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, როგორც შინავაჭრობის წესების დარღვევისათვის.

4. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარი ბეჭადიანი.

ვაჭრობის სახალხო კომისარისატის კოლეგიის წევრი,

ბეჭდვითი სიტყვის საქმეთა კომიტეტის

თავმჯდომარე ლ. აღნიაშვილი.

ა/კსფსრ ვაჭრობის სახ. კ-ტის საქმეთა მმართველი ს. შახოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტკა“-ს 137 №-ში 1928 წ. ივნისის 15-ს.